

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 20.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. januarja 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 24. januarja.

Do polu štirih popoldne je trpela včerajšnja seja, in vendar ni bila stvarno rešena nobena reč, ampak so se le v prvem mojem poročilu omenjeni vladini predlogi v pretres izročili posameznim odsekom. Kaj še le bo pri stvarnih obravnavah, ako je bilo že pri prvem branji toliko govoričenja? Državni zbor bi moral sedeti celo leto, ne pa le par mesecev, kakor je za sedaj nameravano.

Iz včerajšnje seje še omenjam, da je poslanec Sochor govoril o nevarnosti dinamita ter priporočal vladi, naj ne dovoljuje novih fabrik za izdelovanje dinamita, naj dela razloček med raznimi vrstami streljiva in naj po tem razločku določuje tudi raznotere kazni.

Pri predlogu gledé vravnjanja galiških vodá povdarjal je Menger, da se mora Donava vravnjavati na državne stroške, ne da bi bilo treba deželi Spodnji Avstrijski ali pa mestu Dunajskemu v ta namen kaj plačevati, ako se za Galicijo dovoli omenjena postava. Ugovarjal mu je poljski poslanec Čerkavski, rekši, da hočejo levičarji že zdaj nekako mržnje zbuditi do Galicije, ki je silno zane-marjena in pomoči nujno potrebna. Kar je vlada storila za Tirolsko in Koroško, stori naj tudi za Galicijo.

Mengerju pritkaval je tudi Suess po strastni svoji navadi. Tudi on je omenjal, koliko Dolenja Avstrija in Dunaj storita za vravnjanje Donave, in se je hudo upiral vladnemu predlogu gledé Galicije, češ, da bi pravičnost več ne bila podlaga naše države, ako bi se sprejel ta predlog, in da naj se z vnanjih dvornih vrat strga napis: „Justitia regnorum fundamentum — pravica je podlaga državam“.

Ko je še enkrat govoril Menger zoper Čerkavskega, češ, da naj bi bile po želji Poljakov vse dežele podložne Galiciji, izročil se je dotični predlog s 112 glasovi proti 74 budgetnemu odseku.

Pri drugih vladnih predlogih izročenih zbornici v prvi seji ni bilo nobenega razgovora, ampak so se brez obravnave izročili raznim odsekom. Vtemeljevanje samostalnih predlogov, ki so stali že v

torek in včeraj zopet na dnevnem redu, je izostalo, ker je bila ura že poluštrih, ko so bile rešene omenjene reči.

Preden je pa g. predsednik sklenil sejo, prebrale so se še tri interpelacije. Zallinger in tovariši vprašali so naučnega ministra, mu je li znano, da so ljudje na Tirolskem jako nezadovoljni z neprilichnostmi, ki jih jim prizadevajo šole, da se v šolskih knjižnicah nahajajo slabe in škodljive knjige, in kaj hoče storiti, da se te knjižnice strogo pregledajo? Wiesenburg je vprašal denarnega ministra zaradi nakladanja davkov na obresti pri pomoznih posojilnicah. Knotz pa je interpeliral pravnega ministra, je li vlada kaj vplivala na pričetek obravnave zaradi veleizdaje v Warnsdorfu, ki je bila potem vsled ukaza cesarjevega vstavljena? Še v neki drugi interpelaciji vprašal je Bärenfeind, kako je z bosensko živino, ki bi nam lahko zatrosila živinsko kugo, ako bi se dovolilo, da sme dohajati v naše dežele.

Prihodnja seja bo v torek 27. t. m. Na dnevnem redu so vse včeraj zaostale reči, pri katerih se bode zopet veliko govorilo. Zlasti pa napovedujejo liberalni listi, da bo pogodba s severno železnico zopet zbudila obširen razgovor, kterega se bode baje vdeleževal tudi kupčijski minister. Zadnji točki dnevnega reda ste pristojbinska postava in duhovenska kongrua. Ker bo pristojbinska postava sama trpela več sej, postavil je duhovensko kongruo g. predsednik menda samo zaradi tega na dnevni red, da s tem odpravi pomisleke, kakor da bi se ta reč nalašč odkladala. Sicer pa je znano, da vlada duhovensko kongruo le sprejme, ako se ji dovoli pristojbinska postava, po kateri se nadeja za dva milijona gld. več dohodkov. Ta postava ima za manjše kmečke prebivalce velika polajšanja in bode le nje huje zadela, ki posestva kupujejo, pa jih čez par let za dober dobiček zopet prodajó. To se največkrat godí po mestih, zlasti pa tukaj na Dunaji. Taki barantači s posestvi bodo morali pač več pristojbine plačevati, kakor doslej, zato se nekteri poslanci mest in trgov hudo protivijo novi postavi. Tudi na desnici imajo nekteri taki poslanci tehtne pomisleke zoper to povišanje, zato se danes še ne more reči, kako se bode ta obravnava izšla. Ako

pristojbinska postava pade, potem je že pokopana tudi kongrua.

Pruski Poljaki in jednako-pravnost.

(Konec.)

Gledé jezika po šolah in uradnih godí se Poljakom na Pruskem tako, kakor Slovincem po Koroškem, Štajarskem, Primorskem in še kje, kjer liberalci nosijo zvonec in imajo večino po različnih odborih in ljudskih zastopništvih. Pravi katoličani, ali po naše konservativci, pripoznavajo in dajo tudi drugim narodnostim svoje pravo po uradnih in šolah; brezumni liberalci vidijo edino le sebe, vsem drugim odrekajo naravne in božje pravice. To so pokazali tudi katoliki v nemškem državnem zboru. Poljski poslanec Jazdevski je namreč stavil predlog, naj se na Poznanjskem rabi pri sodniških uradih poljščina, kot strankam jedino umljiv jezik. Že pri prvem posvetovanji o tem predlogu je izrekel vladni zastopnik, da vlada temu predlogu ne bode nikoli pritrdila. Vladni pristaši so tudi govorili proti sprejemu predloga; za predlog pa so bili socijaldemokrati, v katerih imenu je govoril Liebknecht, Poljaki in katoliško središče. Windhorst je med drugim rekel: „V tej stvari ne gré za to, da se potisne nemška narodnost po zahodnih pokrajinah nazaj. Kaj tacega bi tudi on sam nikdar ne podpiral niti pospeševal tak predlog. Ali treba je spoštovati pravice tudi drugih narodnosti. Kdor ne spoštuje pravice drugih, svoje lastne zgubi. Znabiti se bode izgovarjalo, da ni sposobnega, poljskega jezika večšega uradniškega osobstva. Potem naj se Poljaki pusté na Poljskem in naj se ne pošiljajo in potikajo po drugih pokrajinah! To on razume za jednakoopravno! Tudi gledé višjih služeb se Poljaki prezirajo in potiskajo nazaj. Godí se Poljakom, kakor sploh tudi drugim nemškim katolikom, ki se tudi povsod prezirajo. Od tû prihaja, da število katoliških dijakov od leta do leta tako zeló pojema, med tem ko se število dijakov protestantskega in judovskega veroizpovedanja množi; nadjajo se ravno brzo dobrih

LISTEK.

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

Ne vem več, kateri dan je bil tisti presrečni dan, ob katerem smo trije šolski prijatelji stopili v dogovor, ter polagoma prišli do trdnega sklepa, da hočemo o šolskih velikih počitnicah na Dunaj, in si ondi nekoliko ogledati avstrijsko stolico; pač pa vem dan, o katerem smo oni sklep jeli izvrševati, in vem dan, v katerem smo ga tudi izvršili ter stopili med Dunajsko ozidje.

Mnogo let je že preteklo od tedaj, in mnogo veselih trenutkov je med tem priredilo ono naše peš-potovanje na Dunaj, — meni kakor tovaršema „Dunajčanoma“.

Kar brž povem, da sem že marsikterega malo „pretresel“, ter mu je potem opoldne bolje dišalo, ko sem mu dopovedal o tem svojem peš-potovanji. Zdaj je ravno očka „predpust“ k nam prikimal, čas šaljivega razveseljevanja je tû; — ne bode toraj

morebiti škodovalo, ko bi tudi „Slovenec“ malo počastil starega šaljivega „pusta“; saj tudi o njem smemo reči: „Vsakemu svoje!“

Ako toraj, predragi mi „Slovenec“! želiš poklon napraviti temu „očku“, ponudim Ti tû izvirno sliko peš-potovanja na Dunaj.

„Slovenčevim“ častilecem pa kratko rečem, da naj si ne domišljujejo, da bom v tem spisu podajal suhoparno opisovanje krajev, po katerih smo hodili tje in nazaj. Ne tako! Vsega takega se bom popolno izognil; ampak jaz hočem v tem svojem spisu opisati le dogodke, ki smo jih mi doživeli na svojem potovanji. In naprej povem, da vsaka stvar, o kateri bom govoril, je zanesljivo popolno resnična v svojem jedru; izmišljenih stvari ne bom podajal v vrsto našihkušenj.

Konečno pa Vaju oba: „Dunajčana“, tovariša prosim, da mi ne bodeta zamerila, ako vaju bodem s tem spisom malo „notri potegnul“, ko bodem z našimi skušnjami slavnemu občinstvu odkril tudi Vajine tedanje težave!

In zdaj pričnem:

Doma sem na Kranjskem v vasi; in ime mi je Janez. Ko dobim od svojega očeta dovoljenje za peš-potovanje na Dunaj, se je stvar kmalu zvedela po okolici. Marsikteri je ugibal to in ono; ta je pritrdil, oni odmajal; tretji svaril; zopet drugi pa prerokoval, da bo Janez že na večer ali vsaj gotovo drugi dan že domu pripiskal, jokaje, kakor oni „Jurček na ptujem“.

V domači hiši je bilo pa dokaj opravila za Janeza pred njegovim odhodom na Dunaj, kamor pojde, se vé. — ne študirat, ampak le pogledat ga; bi tudi ne bil mogel na visoke šole, ker je še le leto pozneje „dozorel“ za nje.

Doma sta imela sosebno dva opravilo za mé, oče pa mati. Mati sicer niso bili „commis voyageur“, kakor moj oče, ki so kot družnik mnogo po Avstrijskem in Štajarskem prehodili; ali — vendar so dobro vedeli, kaj bi meni na potovanji utegnilo dobro služiti. Vedeli so menda iz lastne skušnje, da mladega človeka zeló radi „zobje bolijo“, ako nima ravno kaj „za nje“; in dobra mati so hoteli meni taki bôl odvrniti.

služeb. Prepoved rabe poljskega jezika pred sodnijami nasprotuje pa tudi obstoječim pogodbam, nasprotuje kraljevi obljubi. Razun tega pa zahteva tudi že natorno pravo, da sleherni dobi uradniško razsodbo v razumljivi mu materinščini.“ — Krasne besede, ki veljajo tudi marsikteremu liberalnemu Nemcu, bivajočemu v kaki avstrijski kronovini. Naj bi se učili iz teh besedi prave enakopravnosti.

Vse druge strune pa zapojó, kedar menijo liberalni Nemci, da je žaljena njih narodnost, njih naroden ponos, kojega drugi narodnosti ne priznavajo. V dokaz tega hočemo navesti le jeden slučaj, ki še sedaj vznemirja liberalno nemško časopisje, če tudi je jako nedolžen, in ga mora odobriti vsak, ki ima le količkaj pravicoljubja. Slučaj pa je ta-le: V nemški cerkvi v Rimu, „dell'Anima“ zvaní, je navada vsako leto ob prazniku brezmadežnega spočetja Marije Device pobirati milodare za papeža. Nekaj let sem so bili milodarovi jako pičli. Zategadel je menil predstojnik monsig. Jaenig, da bi bilo dobro v posebni pridigi te milodare poslušalcem priporočati. Prosil je toraj škofa Koruma iz Trijerja, naj prevzame ta govor. Tudi je izrazil željo, naj govori v francoščini, češ, v Rimu jih mnogo umé francoski, le malo pa nemški. Tudi hoče opozoriti po časopisih na to pridigo. Preč. g. Trijerski škof se je udal želji ter govoril v nemški cerkvi v Rimu francoski. — Kdo pod milim nebom bode pač v tem našel kaj razžaljivega za nemško narodnost?! Vrh tega je imel omenjeni škof tudi že dva govora za Nemce v Rimu bivajoče. Se vé, da sodijo liberalni nemški časopisi drugače, kedar veljá proti katoliškim škofu in duhovnom, češ, s tem se je razžalil nemški narodni ponos.

Ubogim Poljakom in drugim Slovanom ne privoščijo maternega jezika ne v šoli, ne v uradu, ne v cerkvi; sami se pa menijo žaljene v narodnem ponosu, ker se je predrznil nemški škof tam v Rimu govoriti v nemški cerkvi poslušalcem v jeziku, ki ga umé. Je-li to enakopravnost?

Ni toraj čuda, da tudi avstrijski liberalci, ki vedno škilijo na Prusko, ne vedó tudi o nobeni enakopravnosti. Skrbé le sami za-se. Pa saj se temu ni čuditi, ker jim je krščanstvo deveta briga. To pa uči: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“; zato pa so si pošteni katoličani povsod jednako pravični, naj so te ali one narodnosti, ker jim je sveta največja zapoved krščanstva; brezverni liberalci pa tudi povsod enako krivični, ker jim ni niti za božjo, niti za naravno zapoved, ampak edino za trmoglavno sebičnost.

Obrazi iz današnjega veka.

V današnjem času se trese zemlja. Trese se naša okolica, trepetamo tudi mi. Kri in denar to sta dva pojma, to ste dve strašni vodili, kateri je zapisala velika množica človeške družbe na svojo zastavo. Kri se preliva od brezsrčnih ljudi posameznikov in narodov; le kri in zopet kri more zadovoljiti nekatere sanjarije današnjega veka. Posameznik ni več varen svojega življenja; venčanim glavam in priprostemu meščanu visi nad glavo meč, katerega vihtí nad njim popačenost, brezbožnost človeška. In vendar od vseh krajev nam odmeva: Omika, olika

Dunaj je pač daleč od naše vasi, — so si mislili; vendar si pa daljave od domačih duri pa tje do Dunaja niso zamogli določno pred oči postaviti, kajti o tistem času, ko oni niso v šolo hodili, v šoli še niso zemljepisja učili. — Nekdanji vojak, se vé, v svojih mladih letih, —kov Matevž je mnogokrat priporočeval, da je šel enkrat na Ogersko po morji v svojih vojaških opravih po konje; pravil je tudi, da je še veliko družega sveta videl in obhodil. In na vprašanje, je li takrat, ko je po morji šel na Ogersko po konje, tudi Ameriko videl, ki neki leži v sredi morja, je navadno odgovarjal: „ta, ta je pa še lep „štikelje“ naprej!“ — in tako je bil tudi Dunaj od naše vasi „lep štikelje“ naprej. In za ta „lep štikelje“ so mi napravili mati v resnici dva lepa „štikeljea“; dobro veliko in dobro napotičeno urejeno podvico so mi pripravili, in skuhalo so mi od ranjkega „Turopoljčeka“ prekajeno bedro. — Dobro! Ali rekel sem, da so tudi oče imeli z menoj svoj opravek. In kakošen? Oni, so kot rokodelski pomočnik mnogo Štajarskega obhodili in tedaj po lastni skušnji vedeli, kaj naj bi mi dali oni za varuha podvici in šunki. In res so mi dali

razsvitljenega devetnajstega veka. Toda v krvavem veku našem nam ni treba dalje govoriti. Saj nas o tem prepriča vsak pogled v sedanje življenje. Vse se ruši, vse se podira. Tu čitamo o možih, ki si je zapodil kroglo v možgane ali porinil nož v srce, potem, ko je izneveril nekaj stotisočakov; tam o roparji, ki je na grozovit način umoril človeka le zaradi tega, ker je imel denar, na tretjem kraju spet kako zavrato napaden je bil človek, katerega edina pregreha je bila, da je skrbel za javni red in pravico. Tako gre to brez konca in kraja. In ako človek, vzlasti pa katoličan, koncem leta premišljuje, kaj je li vzrok tem prikaznim, od kod da pridejo veleizdajniki, morilci, tatje in goljufi, kdo li povzročuje vso to bēdo človeškega rodu, vsled ktere se zemlja trese in vsak red podira in ruši, mora priznati, da je edini pravi odgovor na to v besedah sv. pisma: „In vsak, ki sliši te moje besede, pa jih ne spolni, je podoben neumnemu možu, ki je sezidal svojo hišo na pesek. In vtila se je ploha in pridrla so reke in potegnili so vetrovi in zapihali v tisto hišo, in padla je in velika je bila njena podrtija.“ (Mat. 8, 26, 27.)

Zakaj se ruši svet in red? Odgovarjati moramo: Zato ker mu manjka podlage, ker ni postavljen na trdo, nepremakljivo skalo — na vero. Zato narašča vseobčna podlost in popačenost, ker se vedno bolj oddaljuje od zveličavnega vira svojega, ker vedno bolj zginjajo raz površje krščanski vzori. Svet si koplje sam jamo in zgrudil se bode vanjo prej ali slej, kakor se že deloma godi sedaj. Kje pa je zdravilo, kje pomoč v takih grozovitih zmotah in hudobijah? V krščanstvu, edino le v krščanstvu je zavetje in rešitev. In vendar se vprav krščanstvu stavi v bran novošegna družba človeška, ter grozi potrgati križe raz svetišča in mestu njih oboževati in moliti svoj trebuh, svoje starosti. Z vsakojakim orožjem se bojuje proti krščanstvu (recimo katoličanstvu) in z zasmehom gleda na svete njegove nauke, na zavedne njegove spolnovalce. Oglejmo si nekoliko natančneje njegove stroje, s katerimi bruha med družbo človeško strah in pogubo.

Prvi in eden najglavnejših pomočkov njegovih je „brezverska šola“. Poglej kaj so framasoni naredili s šolo v Belgiji, na Francoskem in še kje. Boga in njegovo presveto ime so iz učenih knjig izbrisali, še celo v šoli se imenovati ne sme. Tako dečku v prvih letih njegovega šolanja, kakor tudi mladenču v višjih izobraževališčih hoté vcepiti duha brezverskega, pa tudi protiverskega. Hoté ga prepričati, da človeku ni treba ničesar verovati, da je to celó sramotno in zaničljivo držati se teh zastarelih mnenj, ktere je po njihovem že zdavna vednost obsodila. To že ni več za olikance, to je k večjemu še za „kmeta“. In take misli se vcepljajo že dečku v srce, ki je vendar mater s takim veseljem poslušal, ko mu je pravila o Bogu, o angeljih itd. A ker mu jih gosp. „učitelj“ pripoveduje, si jih zapomni in v kratkem času postane iz njega sovražnik vere. Hvala Bogu, da ta strupena ljulika ni še pri nas se vkoreninila, a čuvati moramo vkljub temu, ker zgornja Avstrija ni daleč od nas, in vendar je moral tam katoliški višji pastir poprijeti za besedo in se vstaviti malovrednemu počenjanju brezverskega učitelja. Bi Bog hotel, da bi bil le jeden Rohrweck v Avstriji!

(Dalje prih.)

za oba dobrega varuha, da! prav dobrega! V skednji so si vzeli cepec in tega so mi podelili za tovariša onima dvema: podvici in šunki, češ: „Ne boš nič zgubil s cepeca, ki ima na konci dobro gručo!“ Kaj sem hotel? Tje vreči? Žaliti? To bi ne bilo dostojno! „Naj bo!“ si mislimo, ko ogledam čudni dar, — „saj to cepeevo glavo lahko odvržem, kjer bom hotel!“ — in mirno pritrdim očetovemu modrovanju.

Večer je; zadnji večer, jutri imam odriniti, vse je pripravljeno in tudi poslovil sem se že od bližnjih svojih; z domačimi se bom pa jutri, ko — bom odhajal.

Pričakovano jutro pride. Že je pripravljen za jutrk ob določeni uri in potem — roko v roke, ter z Bogom! — zapustim domačo hišo in domačo vas, in — hajd na tuje!

V Ljubljanski zvezdi — „pri Radeckiju!“ imeli smo zmenjeni kraj, na katerem se vsi trije snidemo, poslovimo od doma in odrinimo. Bilo je 6. avgusta 1863, ko nastopimo svoj peš-pot.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. januarja.

Notranje dežele.

Slovensko društvo na Primorskem „Edinost“ imelo bo na 1. februarja svoj shod, kakor se to „Politiki“ poroča, pri katerem se bode postavil volilni odbor slovenske stranke za bodoče volitve v državni in pa v mestni zbor. Mi smo pomen, prevažni pomen tega društva za naše Primorje že večkrat omenjali, in si ne moremo kaj, da ne bi še enkrat opozorili na obilen pristop in podporo k temu društvu, ker se bo imelo v najnovejšem času še z večjo silo boriti za obstanek naše narodnosti, kakor se bilo to do sedaj potreba. Laška društva, kakor so po Primorji „Società politica Istriana“, „Unione“ in druge se ravno kar posvetujejo, kako bi se združile vse v eno telo, kar se tiče agitacije za bodoče volitve, za agitacijo pri taistih in kar bo še potreba. Omenjene „irredentovske“ stranke segle si bodo v roko, da ne bodo nobenega družega za kandidata v državni in v mestni zbor priporočale, kakor le tistega, kdor jim bo prisegel, da si bo prizadeval podpirati napravo laškega kluba v državnem zboru. Slovenci na Primorji, pozor in na noge! Ne varovajte jezika, kedar bi ga bilo treba majati za narodno reč! Duhovščina in učitelji postopajte složno že sedaj! Podučujte narod o bodočih volitvah, pokazite mu, kaj ga čaka, ako zmagajo naši nasprotniki „irredentovci“. „Edinost“ bodi vam prva in najvažnejša politična reč, ktero moramo brez razločka stanu kar od kraja podpirati z obilnim pristopom.

Prvi Jugoslovan, hrvaški škof dr. Josip Juraj Strossmayer, praznoval bode letošnji predpust svojo sedemdesetletnico. Rojen je bil pred 70 leti na Svečnico. Hrvatje mislijo to slovesnost posebno povišati. Da bode slavnost tolikanj višja, mislijo jo prenesti od svečnice na jesen na praznik rojstva Device Marije. Prenos slovesnosti sklenil se je neki zaradi tega, ker na tisti god škof Strossmayer ob enem praznuje 35letnico svojega stolovanja v Djakovski škofiji; 200 let bo pa ravno tedaj tudi minulo, odkar se je Slavonija znebila poslednjega turškega konjskega repa. Da bo toraj iz navedenih treh vzrokov slavnost velikanska, si lahko mislimo: kajti kjer trije tako imenitni prazniki in vzroki skupaj zadenejo, kakor sta tukaj dva, ki se dotikata škofove osebe, tretji pa njegove dežele, njegove domovine, ondi ni dvoma, da bi se ne tvegale najvišje moči v deželi, da bi se ne žrtvovalo, kar bode le čas in okoliščine dopuščale, za slovesnost, kakoršne svet pričakuje. Strossmayer je z zgodovino svojega naroda tesno zvezan. Hrvaški narod je krepko telo, ktero stiskajo nasprotniki njegovi; Strossmayer mu je duh ali duša, ki ga poživlja, ki mu življenje daje, ki ga okrepčava. Od tod tudi tolikanj divjega in zlobnega sovraštva, od tod toliko preganjanja, kolikor se ga v poslednjem času Strossmayerju od madjarske strani pripravljajo. Madjari so si dobro svesti, da telo ni več tolikanj gibčno, tolikanj prožno, ako se mu duh pohabi. Po Strossmayerju hočejo Hrvatom do živega.

Vnanje države.

Kakor se je nekda j borza v Pariz ozirala, kako se ondi Napoleon počuti, tako sedaj svoje oči iz cehlega sveta v Berlin na nemškega cesarja vpira, kteremu so se jeli poslednji dnevi življenja očitno bližati. Telegrami minulega tedna prinašali so novico o bolehnosti nemškega cesarja, ktera ga celó v postelji pridržuje. Po Dunaji se je pa raznesla celó vest, da je cesar Viljem že umrl. Govorili so o tem celó v najvišjih krogih. Bolezni so se pri njem tako začele vrstiti, da se v 88. letu viharnega življenja, kakoršnemu je vsak vladar več ali manj razpostavljen, pač ni več dolgega življenja nadjati; da, 88. leto je že jako na skrajni meji človeškega življenja in cesar Viljem ga bo dosegel na 22. marca letos, ako ga dočaka! Mož je v teku svojega življenja mnogo skusil; mnogokrat obvarovala ga je očitno božja roka pred zavrato smrtjo, s katero mu je zlobna roka žugala; mnogokrat otel mu je angelj varuh življenje padšemu s konja. Življenje njegovo je velikega pomena za svetovni mir; francosko bojno polje je neki cesarja Viljema tako silno pretreslo, da je slovesno obljubil, nobenega boja več ne pričeti, kar je do sedaj tudi vestno spolnil. Cesar Viljem držal se je toraj le bolj ohranilne, kakor pa pridobilne politike. Ali se bodo pa nemški šovinisti tudi po njegovi smrti te politike držali? Ali ne bodo jeli kovati družega železa, katerega ima Bismark še vedno v ognji? Tisto drugo železo je namreč pridobitev avstrijskih nemških dežel pruskemu orlu, toraj rešitev nemško-liberalcev iz avstrijske podločnosti in — menda še kaj družega.

Rumpfovega morilca na Nemškem še vedno nimajo; vse pa kaže na to, da so se umora anarhisti vdeležili. Socijaldemokratom in delavcem se je potrebno zdelo javno dokazati, da obsojajo tako postopanje anarhistov in so se v velikem številu in jako demonstrativno vdeležili njegovega pogreba; pravijo da jih je bilo blizo 3000 mož. Da je bilo tukaj več ljudi v zvezi, ki nikakor niso daleč bežali, temveč prej ko ne v Frankfurtu žive in se v pest smeja, to dokazuje neki slučaj. Drugo jutro namreč, ko je bilo redarstvo že prejšnji večer prostor pred hišo, kjer se je bil umor doprinesel, popolnoma popisalo,

našli ravno o podbojih pri durih veliko lužo krvi. Iz vsega tega je razvidno, da se anarhisti iz policije norčujejo in da niso daleč, ki so bili z umorom v najozži zvezi. Mogoča je tudi še druga misel o umoru in ta je, da je Rumpf padel pod morilno roko kakega zvodnika (rufjaña), katerim je bil Rumpf menda vedno za petami in jim je marsikako žrtev iztrgal iz krempljev in jim marsiktero kazeno naložil. Znano je, da so ga silno sovražili zaradi tega. Kako izvrsten uradnik je bil Rumpf kaže sledeča dogodbica. Nekega dne pride k njemu elegantno oblečen gospod s pritožbo, da mu je bila ura z veržico vkradena. Rumpf si je moža nekoliko ogledal, potem seže po album, kjer je imel slike velikih hudodelcev in pravi: Gospod Goldschmidt, pomirite se, dobili boste zopet svoje reči. Mož je postal blede kot zid in se je jel veriti, da se ne piše za Goldschmidta, toda nič mu ni pomagalo. Rumpf ga je dal zapreti, ker so ga v Parizu iskali zaradi hudodelstva tatvine oziroma izneverjenja celega milijona frankov. Ko je cesar Napoleon to zvedel, je Rumpfu red častne legije podelil.

Že zopet dinamit! Kedar je o dinamitu govorjenje, si pač ne moremo kaj, da ne bi se takoj na London zmislili. Brzobjavna žica poroča nam res strašno novico. V soboto popoldne je bilo, ko v Londonskem Towerju neznansko počil. Dvakrat je počilo v prav kratkih presledkih v parlamentni palači in sicer prvič v podzemski kapeli, v drugič pa v lopi, koder se gré v prostor za poslušalce odločen. Sploh je misel razširjena, da so se zopet fenirji oglasili. Škoda je velikanska, kajti pretres je bil tolikošen, da so se vse šipe po oknih razletele. Poškodovana sta tudi dva redarja in se o enem celo trdi, da bo umrl. Še več škode in nesreče kakor v parlamentu, napravil je razpok v Towerji, kjer se je dinamit ob 2. uri popoldne rapočil. Na nesrečo je bilo ondi mnogo obiskovalcev. Tudi ondi so se vsa okna razsula in celo goreti je jelo. Vendar so ogenj kmalo vdušili. Pet oseb je hudo poškodovanih, med temi ste dve ženski. Znano je še, da so se fenirji lansko leto zakleli London razsuti. Da ga še niso, zahvaliti se je več ali manj čuječnosti angleških redarjev; da pa misli tudi še niso opustili, jasno kažejo poskusi, kako bi se dalo tjakaj mnogo dinamita in nitroglicerina iz Amerike vpejlati, in poskusi, ki se potem po raznih krajih delajo, kjer hočejo obstoječe stavbe v razvaline spremeniti. Iz vsega sklepati, te zveri v človeški koži ne bodo še mirovale.

O **Gordonu** čuje se zopet nekaj novic, katerih nektore smo posamič že priobčili. Poslal jih je Dongolski mudir Kediuv in le-ta jih je Angležem sporočil. Mudir piše: „Ravnokar se mi je vrnil poslanec, katerega sem generalu Gordonu poslal. Pri vasi Teziret Rocat naletel je na parnik, s katerim se je proti Chartumu peljal. Med potjo so morali vojaki, ki so na parniku bili, večkrat po puškah seči, kajti uporniki jeli so nas tu pa tam s svinčenim bobom obsipati. Ta pazljivost upornikov je bila tem večja, kolikor bližje smo prihajali Chartumu, kjer so nas že od obeh strani s streljanjem pozdravljali in so svinčenke med nami žvižgale, kakor čebele po zraku. Trda bi nam bila šla, ko bi nam ne bil Gordon dveh parnikov na pomoč poslal, s pomočjo katerih smo upornike zapodili. Med tem ko sem bil v Chartumu, pisal je Mahdi Gordonu, če ga sme obiskati. Gordon pravi da, in se mu je še do Amdurmana nasproti peljal, da bi ga dostojno sprejel. Ker se mu je pa že zdelo, kaj da Mahdi misli, vzal je Gordon s saboj štiri parnike z velikimi topovi in vojaki. Komaj so prišli v Amdurman, so jih uporniki kar obsuli in hud boj se je vnel. Uporniki vrgli so granato na naš parnik, ki se je vsled tega potopil. Vojaki so se preselili na ostale tri parnike in boj se je iz novega pričel. Poslanec se je podal potem v Mahdijev tabor, kjer je zvedel, da Mahdi veliko vjetih v verigah zakovane s saboj vodi. Med temi je tudi nekaj vjetih poglavarjev.

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 23. jan. Oprostite, g. vrednik, da še enkrat delikatno stvar, zgubljeno pismo namreč, privlečem na dan, obljubim, da bo s tem (gledé mene) reč dognana. Naravnost ne morem dokazati, da sem pismo na „Slovenca“ lastnoročno oddal pošti, ker ga nisem na blazini nesel po Kamniku in tudi nisem trobil v rog, da ga nesem. Dozdevni in mogoče tudi zadostivni dokaz bo pa ta, da sem, kar mi vredništvo lahko priča, drugo pismo poslal ne pod naslovom „Slovenca“, temuč na prijateljski poziv pod naslovom nekega meni osebno čisto neznanega gospoda. Kako bi bil jaz na to misel prišel, če bi se ne bilo prvo moje pismo zgubilo? Toraj še enkrat trdim, da se je zgubilo, ker od mene je bilo oddano. Dolžil pa nisem nobenega in ga tudi ne bom, razun sneg in meglo. Sicer pa gledé mojega dopisa še to-le opazim, da namreč resnica v oči kolje in nejevoljo povzročuje, če jo v konservativnem „Slovencu“ naznaniš; dokler je kaka nepri-

ličnost tajna in ne pride v javnost, jo marsikteri obsoja in čez njo zabavlja, a ko zagleda beli dan, obsojajo ravno tisti šviga švaga dopisnika, češ, kaj je bilo treba to „Slovencu“ pisati. Tako pod solncem ni nič stanovitnega, in težak je stan dopisnika, ker ne sme resnice dopisovati. Kakošen še le mora biti stan vrednika, si zdaj vsaj nekoliko lahko pojasnim.

—y—

Iz Žirov, 23. januarja. V zimskem času, ko ni mogoče sprehajati se v prosti naravi, se društveno življenje bolj razvija, kakor v gorkem poletju. Naše „bralno društvo“ se je zopet predramilo. V nedeljo, 18. t. m. smo priredili veselico, ktere se je vdeležilo okoli 100 ljudi. Zabavali smo se dobro; humorističen govor „o pijači“ in komičen prizor, ki ga je predstavljal g. Šmit, je vzbudil pri poslušalcih mnogo neprisiljenega smeha. Igrali smo dve tomboli s primernimi dobitki. Po odbitih stroških je ostalo čistega dobička kakih 8 gld. G. blagajniku naj je tu izrečena očitna zahvala, da nam ta večer ni nič računil od sobe, v kateri smo se zabavali. Kot veselo znamenje napredka se tudi to lahko omeni, da se zadnjo nedeljo plesalci niso vrtili na stroške društvene blagajnice, kakor je bila to popred čudna nespametna navada. Obžalovanja vredno je to, da se naši petja zmožni mladenči in dekleta premalo brigajo za to lepo umetnost. Vino in ples naj ne bota izključljiva zabava pri veselicah, saj lepo vbrana pesem najbolj sega v srce in blaži duha. Tudi tak človek, ki mu Bog ni podaril čistega glasu in tenkega posluha, vé ceniti to lepo kratkočasje. Upamo, da se bo novi g. učitelj prizadeval, v tej stroki poslej več storiti, kakor se je storilo doslej.

Stanje našega bralnega društva v obče ni ugodno, ne more se tako razcvitati, kakor bi se lahko. Koliko ima udov, to naj ostane domača tajnost, samo to naj povem, da dozdej še nismo bili v zadregi, ko smo volili odbornike; število udov je še zmirom več kakor število odbornikov, ktero zahtevajo pravila. Vzrok nenapredka je, ker nimamo posebne bralne sobe, vsak hoče doma brati vse časnike. Koliko oprava ima potem tajnik, koliko njegov raznašalec! Ta poslednji nikoli ne more vsem vstreči, vsak bi rad imel svojega slugo. Knjižnice nimamo, in kar se je zabavnega berila nakupilo, se je zavoljo slabega nadzorstva večinoma potrgalo in pogubilo. Zeló pogrešamo kakega dobrotnika v bližini.

Časnikov imamo precejšno število: vse tri slovenske dnevnike, (za enega se imamo zahvaliti g. predsedniku), oba leposlovna lista, knjige družbe sv. Mohora, „Novice“, „Danico“, „Dolenjske Novice“, „Mir“, „Edinost“ in „Brencljina“. „Brenclj“ je bil zavoljo primanjkljaja v blagajnici že izbrisan iz vrste naročenih časnikov, a zanimanje in prigovarjanje nekterih udov ga je še ohranilo društvu. Burke naši ljudje radi beró.

Čipkarija v Žireh živahno napreduje. Ker je deželni zbor dovolil 80 gld. podpore za čipkarsko šolo, pričelo se je po novem letu podučevanje v tem ročnem delu in se bo nadaljevalo tri mesece. Vodi ga gospodičina Ivana Seljak iz Idrije. Kakih 400 parov rok v naši fari vsak dan premika tiste vretenca od zore do mraka, ne le do mraka, tudi do polnoči. Po 80 gld. na dan baje izplača nabiralka čipk marljivim dekletom in dečkom. No, možkim pa to delo ne pristoja posebno, pa vendar se mu tudi nekteri žrtvujejo, „da se dobi kak krajcar“ zlasti po zimi, ko ni drugega zaslužka. Da bi le poljedelstvo zavoljo čipkarije ne trpelo škode in pa čvrsta telesna postava naših deklet, ki se cel dan ne ganejo s svojega stola.

Če opomnim, da zavoljo silnega snega župan še ni mogel biti izvoljen, sv. Boštjana dan, kakor je bilo napovedano, dalje, da letos ne bomo še pričeli zidati nove cerkve, in slednjič, da se župnijsko poslopje še ni podrlo, dasi se podira že sedem let; mislim, da sem povedal vse, kar je in kar ni novega pri nas. Če se pa kaj znamenitega dogodi, Vam bom poročal.

Domače novice.

(*Premilostni knezoškof dr. Misija*) odpeljal se je v soboto zvečer na Dunaj na posvetovanje zaradi kongruje, kamor so ga bili po brzobjavi poklicali, s pristavkom, da se mudi in naj takoj pride. Dr. Misija je v zadevah kongruje strokovnjak, kar je svoji knjigi

„Zur Congrua-Frage des kath. Seelsorge-Clerus in Oesterreich von J. Martini Weltpriester“ neovrgljivo dokazal. Knjiga se dobiva v „Katoliški bukvarni“ in je ravno sedaj jako vmestna razmeram.

(*Slovenski državni poslanci*) imeli so te dni razgovor o tem, kaj hočejo zlasti v šolskih zadevah tirjati od vlade za dežele, ktere oni zastopajo.

(*Katoliška družba za Kranjsko*) bode, kakor smo že poročali, prihodnjo sredo zvečer ob šestih, 28. t. m., obhajala svoj občni zbor, in povabljeni so moški družniki, naj bi se sošli v obilnem številu, da se povzdigne to društvo polagoma na stopinjo, ktera se mu po njegovem namenu v naši deželi po vsej pravici spodobi.

(*Slovensko gledišče*) je bilo sinoči napolnjeno v pritličji po sedežih, foteljih in na galeriji, iz lož zijala je pa strahovita — votlina na oder. Igrala se je Nestrojeva po g. J. Železnikarji prav dobro poslovenjena burka: „Danes bomo tiči“. Igralci so bili tudi v resnici „tiči“, da jih je bilo veselje gledati. Gromovit smeh po celem gledišči ne gledé na prostor, porok nam je bil, da so umeli in prav dobro izpeljali svojo nalogo. Živa podoba neukretnega, v šnops in samega sebe zaljubljenega hlapca je bil Melhijor (g. Gorazd), ki nam je ta večer novo stran svoje gledališke nadarjenosti odkril. Kdo bi si bil mislil, da je v sentimentalnem Gorazdu tudi tako izvrstna komična moč skrita! Veliko smeha napravila sta Bobek, kupčijski pomočnik in pa Matiček, vajenec (gg. Danilo in Petrič). Matička se je še le na večer polastila hripavost, ter bi v bodoče pri takih slučajih pač nasvetovali, da naj bi se petje opustilo. Plavec (g. Slavko) je prav dobro in na občno zadovoljnost izpeljal svojo suho nalogo in nam je v pravi luči kazal „štimanega“ trgovca v malem mestu. Posebno ste nam pa ta večer ugajali gospa Globočnikova in gospa Ostrožnikova (gospodičini Vrtnikova in Zvonarjeva), ki ste bili popolnoma vsaka na svojem mestu. Tudi Marička, Plavčeva varovanka (gospodičina Zora) nam je po dolgem molku dobro došla. G. Lavoslava (gospodičina Cvetkova), Plavčeva svakinja, je bila dobra podoba obsedle mladenke, ki ima „let svojih lepšo polovico“ že za sabo in vso svojo pazljivost na — tabačnico obrne. Poskočil, krojaški mojster (g. Novak) je bil jako živahen, kakor tudi pozneje kot natakak jako vljuden. Je svoji če tudi mali ulogi z okusom in razumnostjo izpeljal. Isto veljá tudi v besede polnem pomeni o vseh ostalih močeh, katerih je še dolga vrsta. Naj jim bo v zadostenje, priznanje, da so oni vrlo pripomogli k tolikošnemu vspehu po vsem težavne burke, težavne pravimo zaradi njene silne zapletenosti in v oigled kratkega časa, treh dni, od kar so jo v roke vzeli, kar za diletanta, ki mora podnevi iti za kruhom, ni nobena malenkost. — Nikakor se pa ne moremo strinjati z ljubeznijo, ktero so nekteri naših gg. igralcev jeli v novjšem času skazovati našemu jeziku po svojih dodatkih polnih košev tujih besedi, da je groza. Ne bomo tajili, da se je ravno ta večer smešnost burke po taistih zvišala, toda, gospóda — ne smemo. „Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo“, mora nam tudi na deskah, ki svet pomenijo, sveto in veljavno biti. Na veke naj zginejo iz našega gledišča, ki je že davno ljubljeneec našega naroda, besede „lerfant“, „bigecati“, „šnicelj“ itd. Saj imamo zadosti domačih smešnih besedi, le poiskati jih je treba!

(*Marijina bratovščina*) imela je včeraj svoj občni zbor v mestni dvorani na rotovži, katerega je pričel predsednik, g. Regali, s primernom pozdravom blizo 200 zbranim udom. Društvo šteje sedaj udov nad 2310 in ima premoženja 25.129 gold. 70 kr. Prjstopilo je v minulem letu 193 novih udov, odšlo jih je pa v večnost 122, toraj se je njihovo število za 71 udov povečalo. Letni preostanek v denarji znašal je na 31. decembra 1884 396 gold. 69 krajcarjev. Predsednik se spominja bivših udov, katerih se je od leta 1758, kedar je bilo društvo po 52 krščanskih možeh ustanovljeno, preselilo že nad 4000 v nepoznano večnost; pozabljeni so večinoma od celega sveta. Nihče se jih ne spominja več razun društva Marijine bratovščine, ktero še vedno vsako leto za nje sv. maše preskrbuje. Tajnik prebere zapisnik lanskega občenega zbora; o društvenem računu pa poroča v imenu pregledovalnega odbora g. Hiti, da so društveni računi v redu. Po društvenih pravilih je odborna doba potekla odbornikom gg. Kleinu in Regaliju ter tajniku Šturmu, kateri so bili vsi zopet po aklamaciji izvoljeni. Po volitvi stavi g. Regali predlog o napravi rečne lote-

rije na korist društva. Finančno ministerstvo naj se naprosi, da dovoli društvu napravo loterije na 100.000 srečkov po 50 kr. S čistim dobičkom te loterije se bode kupilo posestvo v Ljubljanski okolici, na katerem se bode potem z vsem preskrbovalo 20 do 30 popolnoma ubožanih in v starosti onemoglih udov bratovščine obojega spola. Predlog je bil z živahnim odobravanjem soglasno sprejet in se je volil pomnoženi odbor 22 udov, da ga izpelje. Voljeni so bili gg.: Budnar Šimen, Badének Jakob, Benda Maks, Bonač Janez, Breskvar Alojzij, Golijaš Janez, Hribar Martin, Jeločnik Mihael, Keber Janez, Krašovic Janez, Lokar Jožef, Lindtner Alojzij, Mazgon Valentin, Pavšek Franc ml., Petrič Ernest, Plehan Valentin, Reich Adolf, Sterle Jožef, Stupica Ignacij, kanonik Zamejic Andrej in Zalar Jožef.

Predlog o napravi lastnega domovja Marijine bratovščine je tako izvrstna misel, da je v resnici vsestranske podpore vreden in jo bo gotovo tudi povsod dobil. Koliko je udov, ki se pod milim nebom nimajo kam obrniti za krajevar podpore in vendar so celo življenje zvesto donašali svojih 50 kr. na leto. Društvo jih je do sedaj podpiralo, toda podpora je bila, kar je lahko umljivo, kaplja vode na razbeljeno železo. Kedar se nakupi posestvo, na katerem se bode živež doma pridelaval, se bode takim ubožcem boljše godilo in to se utegne že v teku dveh let vresničiti.

Za tem predlogom pride na vrsto drugi. Stavil ga je odbornik g. Janez Dolhar. Društvo naj si napravi svoje bandero, pod katerim se bode uvrstovalo par za parom pri vstajenji o veliki noči in pri obhodu na sv. Rešnjega telesa dan. Le-ta križ ali bandero naj bo kolikor mogoče lep na treh drogih po cerkvenem predpisu in naj velja do 400 gold., ktere naj društveniki prostovoljno zložé, kolikor je komu drago. Vsak krajevar se bo sprejel s hvaležnim srcem. Ako le vsak društvenik 20 kr. položi v naborno pušico, se bo 400 gld. nabralo kakor bi trenil in bandero je gotovo. Predlog se je odobril brez pesebne debate, ker se je le jeden društvenikov proti njemu oglašil. Križ (bandero) naj se spravi v novi cerkvi presv. srca Jezusovega, ostane pa lastnina društva. Napravil se bo posebno iz ozira na veliko število udov ženskega spola, katerim se na veliko soboto vstajenja ni mogoče vdeležiti, pač pa se ga lahko vdeležé ob 4. uri zjutraj na veliko nedeljo pri cerkvi presv. srca Jezusovega, kjer je taisto posebno veličastno.

Med posamičnimi nasveti nam je še omeniti, da se je na željo več udov sprejel predlog, da se bo tistim mrtvim udom, katerih ne ponesó mimo frančiškanske cerkve, kjer navadno vsakemu udu zvoni, zvonilo pri usmiljenkah v deželni bolnišnici. Stavila se je interpelacija, zakaj da odbor ne skrbi, da bi se tudi v Šentpeterski fari pogrebov udov vdeležili 3 duhovni, kakor kakor se to po vsih drugih farah godi. Predsednik pravi, da tukaj odbor ne more ničesa storiti, kakor to, kar je storil do sedaj, da je namreč vedno za 3 duhovne sveče in plačo poslal. Konečno občni zbor izreče zahvalo sedanjemu predsedniku in odboru za marljivo in vestno delovanje. Seja se je blizu 12. ure zaključila.

(„Slavec“) je imel včeraj popoldne svoj letošnji občni zbor, kterege se je vdeležilo prav lepo število članov. Zborovanje je pričel predsednik gosp. Anton Jeločnik, posestnik tovarne, s primernim nagovorom došlih, ter omenja, da je „Slavec“ najhujše čase že premagal, kajti lepi namen njegov, „domače petje tudi v nižjih stanovih gojiti“, odpira mu vedno bolj in bolj duri v boljše kroge in preganja mržnjo, ktera se mu je bila v njegovem početku ondi rodila. — Tajnik g. I. Pajek poroča v vzvišeni in prekrasni besedi o drušvenem delovanju od časa „Slavčeve“ vstanovitve pa do konec leta 1884. Društvo je komaj pol leta staro in že ima jako lično kroniko. Napravilo je tri velike veselice, kjer se je povabljenega občinstva vse trlo, in pa več manjših veselice. — Blagajnik g. Mihael Jeločnik poroča o gmotnem stanju drušvenem. Rednih članov, ki po 20 krajevarjev na mesec plačujejo, ima društvo 100, podpornih pa, ki so pristopili z letnimi doneski, 68. Dohodkov so imeli 370 gld. 78 kr., stroškov 293 gld. 81 kr.; ostane v blagajnici 76 gld. 91 kr. Vrh tega ima odbor za napravo zastave 48 gld. 10 kr. že nabrane gotovine, ktero so kar na mestu pomnožili gg.: Regali z 2 gld., Kunc z 1 gld., A. Uran z 1 gld., Franc Hribar, usnjar, s 3 gld., Mörwald, Dunajčan, s 50 kr., Bahovec z 1 gld. in Klopčič tudi z 1 gld. — V odbor voljena sta

bila gg. Perdan in Vidmar. — Izmed raznih predlogov, bila je najživahnejša razprava o predpustni veselici oziroma maškeradi. Celó uro oglaševali so se za in proti napravi razni nasveti, konečno zmagala je stranka, ki je bila proti maškeradi in za navadno smešno veselico na pustni torek, kakor je to poprej že sklenil odbor v svoji seji. — „Slavec“ namerava v teku letošnjega leta napraviti slavnostno „akademijo“ v deželnem gledišči na društveno korist, pri kateri ga bodeta tudi podpirala „dramatično društvo“ in pa „Sokol“. — G. Regali še nasvetuje, da naj društvo na to deluje, da se bo bolnim udom tudi lahko kaka podpora dajala, na kar podpredsednik g. Petrič povdarja potrebo, da bi več mojstrov k društvu pristopilo, na kar naj bi jih prigovarjala gg. Regali in Kunc. Konečno se predsedniku g. Jeločniku izreče še z gromovitim „živio“ presrečna zahvala za izvrstno vodstvo društva in zborovanje je bilo ob tri četrt na pet končano. — „Slavec“ prodira, ker je na dobri, da izvrstni podlagi začel, kajti kaj je le lepšega, kakor petje v današnjih tožnih časih. Želimo mu od vseh strani najboljšega vspeha in obilno požrtovalnih prijateljev, vreden jih je!

(Čitalnica v Šiški) priredi v ponedeljek dne 2. februvarja 1885 slavnostno besedo v spomin Valentina Vodnika v Kozlerjevi zimski pivarni po sledečem sporedu: 1. B. Ipavic — Ouverture „Tičnik“, svira vojaška godba c. kr. pešpolka baron Kuhn. — 2. Nedved — „Pozdrav“, možki zbor. — 3. Gregorčič — „Kmetskej koči“, deklamacija, gospica Košenina. — 4. Stegnar — „Naš mešani zbor“, mešani zbor. — 5. pl. Donizetti — Terzett iz opere „Lucrecia Borgia“, svira vojaška godba. — 6. K. Mašek — „Kaj bi mi srce ogrelo“, možki zbor. — 7. J. Strauss — Potpourri „Prt kraljice“, svira vojaška godba. — 8. Hugo Sattner — „Opominj k petji“, mešani zbor. — 9. Titl — „Serenada za flauto in rog“, svira vojaška godba. — 10. Krojač Fips. Burka s petjem v 1 dejanji. — Poslovenil D. Hostnik. — Besedi sledi ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za čitalnične ude prosta; za neude 40 kr. Odbor.

(Današnji veliki somenj) ni bil kaj prida za živinsko kupčijo, ktere se tudi ni nič kaj prida priglasilo, ker pota niso zato. Rejeni voli prodajali so dobro, plemenci slabo, ker ni še pravi čas za nje. Ravno taka je bila pri konjih. Povsod se je čutilo, da tujega kupea manjka.

(Napravo mestne hranilnice) v Ljubljani ministerstvo notranjih zadev ni dovolilo.

(Tovorni promet) na južni železnici v Reko in Trst se je zopet pričel.

(Pojasnilo.) Med členu banke „Slavije“, katerim se je podedovansko društvo nehalo dne 4. decembra 1884, nahaja se mnogo čč. gg. župnikov. Ker mora vsak član preskrbeti po župnijskem uradu potrjeno spričevalo, da je preživel 31. decembra 1884, vprašuje mnogo čč. gg. župnikov, kdo naj jim potrdi tako pričevalo. Gledé na to smo pooblasteni pojasniti, da popolnoma zadostuje, ako vsak g. župnik sam potrdi svoje pričevalo in pritisne župnijski pečat.

(Tatovi) poskušali so minuli teden vlomiti v Senožesko davkarijsko blagajno, do ktere se jim je že čez dvoje duri priti posrečilo. Blagajnice s ključi niso mogli odpreti, zatoraj so jo pa navrtati skušali. Toda tudi pri tem delu niso imeli sreče. Dotično orodje zalomilo se je v zaklepu in odriniti so morali brez denarja z dolgim nosom. Davkariji pa ni družega kazalo, kakor v Ljubljano po ključavničarja poslati, ki bo pokaženo blagajnico zopet v red spravil.

(„Novi Brencelj“) prišel je danes izvanredno bogat na podobah. Razun Pavliha, Tineta in Jožeta prinesel je čisto nove podobe: razumen strežaj, prebrisan kmetič, v gostilni, Ljubljanska nemčurska študentovska „Carniola“ in pa ponoči.

Razne reči.

— Nesreča. Nekaj strašnega zgodilo se je v petek zvečer na Graškem južnem kolodvoru. Vozničnik Janez Zupančič, sicer jako spreten delavec, prišel je pri zverženju dveh voz med pufarja, ki sta ga vsak od ene strani stisnila. Mož je neznanosko zakričal in takoj nato vtihnil za večne čase, kajti pufarja pritisnila sta mu prsi in trebuh popolnoma. Ko sta odjenjala, cepnilo je truplo na šine, kjer so mu še kolesa kosti potrla. Kakor se je

zdravnik izrekel, je smrt takoj v prvem trenutku nastopila. Zupančič je zapustil vdovo z dvema otrokoma. Pufarji imenujejo se pri železniških vozeh tiste okrogle plošče, ki na vsakem koncu po dve in dve iz voza šterlite in ste na dnu vozov na močnih peresih vtrjeni, v ktere se dotični drogovi vpirajo. Namen jim je zabranjevati poškodovanje vozov. Gorjé mu, kdor med nje pride. Zmanejo ga popolnoma.

— Grom in tresk bil je v soboto po noči na Dunaju, na jutro pa je začelo snežiti.

Telegrami.

London, 25. jan. Vsled razpoka v belem stolpu Towerskem poškodovane so le štiri osebe, če tudi jih je bilo blizu 70 navzočih. Gledé razpoka v Westminsterhallu mislijo, da se je zavitek še le vžgal, kedar sta ga radarja, ktera je poškodoval, našla in pobrala. Zdelal ju je tako, da ne bodeta več ozdravila.

Pariz, 26. jan. Volitve v senat izvršile so se tako-le: Republikanci dobili so 67 sedežev, konservatini 20. Na dobičku so republikanci 22 sedežev.

Malta, 26. jan. Laška oklopica „Principe Amadeo“ razbila se je ob iztočni strani Port-Saida.

Washington, 25. jan. Poslanec Edmund predlagal je postavo, po kateri naj bi se oestro kaznovala osebe, ki so napravile hudodelstvo z dinamitom ali drugimi razpoklinami v združenih državah ali pa tudi po drugih deželah. Predlog se bo izročil posebni komisiji v pretres. Dotični predlog zahteva tudi kazen za vsakega, kdor bi vedoma prenašal ali prevaževal razstrelbine za hudodelske namene.

Tujci.

23. in 24. januarja.

Pri **Matičih**: A. Aal, trgovec, iz Monakovega. — Karl Dengg, fabrikant, z Dunaja. — Polak, Leideimayer, Kriser in Eckstein, trgovci, z Dunaja. — Julij Ellinger, trg. pot., iz Brna. — Angelo vitez Daninos, s soprogo, iz Trsta. — Dr. Theod. Neustadt, odvetnik, z Dunaja. — Hermann Schickel, fabrikant, z Dunaja. — Sinek, Löwy in Oppenheim, trg. pot., z Dunaja. — N. Raunihar, c. k. pristav, z družino, iz Postojne.

Pri **Stonu**: Janez Matusch, trg. pot., z Dunaja. — Ljudevit Zeikovitz, trgovec, iz Kaniže. — C. Bauermann, zasebnik, iz Spitala. — H. Kandolini, knjigovodja, iz Kranja. — Josip Beek, trgovec, z Dunaja. — Franc Baydel, trgovec, iz Oppelna. — Ernst Kramer, c. k. nadporočnik, iz Trsta. — M. Laurenčič, trgovec, iz Hrenovitec.

Pri **Južnem kolodvoru**: Thoma in Wondrak, strojovodja, z Dunaja. — Frančiška Wolska, majorjeva soproga, iz Maribora. — Josef Liseč, iz Gradea. — Josip Wertzer, trgovec, iz Samobora. — Mat. Gril, jurist, iz Postojne.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. januarja.

Papirna renta po 100 gld.	83 gl. 35 kr.
Sreberna „renta“	84 „
4% avstr. zlata „renta“, davka prosta	106 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	869 „
Kreditne akcije	304 „ 25 „
London	123 „ 65 „
Srebro	— „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleon	9 „ 77 „
Nemške marke	60 „ 35 „

Ravnokar je izšla in se dobiva v **Katoiški Bukvarni** knjiga:

Mladega Gašparja
življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil
J. S. Gombarov.

(Ponatis iz Slovenca.)

V osmerki 128 str. — Cena 30 kr.

FRANC STAJER

c. kr. notar

in

zagovornik v kazenskih stvareh,

odpre v torek dné 27. januarja 1885

svojo pisarno

v **Metliki,**

v grajščni viteza dr. Josip Sawinschegg-a.